

МАТИЦА СРПСКА

Најстарија књижевна, културна и научна институција српског народа

Ми доле потписани добровољно се слажемо и установљавамо једно Друштво, као једно тело, које равним и једним јединим духом за ползу и славу народну дише... Повод к заведенију овога Друштва јест једина љубов и ревност к општем благоу; а намереније јест распрострањеније књижевства и просвештенија народа Србског, то јест, да се Књиге Србске рукописне на свет издају и распрострањавају, и то сад и одсад без престанка за свагда.

Оснивачи Матице српске у Пешти, 4/16. фебруара 1826. године: Гаврило Бозитовац, Јован Деметровић, Јосиф Миловук, Петар Рајић, Андрија Розмировић, Георгије Станковић, др Јован Хахић.

СТАТУТ МАТИЦЕ СРПСКЕ

донет на 119. а измењен и допуњен на 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126. и 128. редовној Скупштини Матице српске и на основу Закона о Матици српској (Службени гласник РС, бр. 49/92).

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Матица српска је јединствено и самостално књижевно, научно и културно друштво којим управљају њени чланови.

Матица српска је оснивач Библиотеке Матице српске, Галерије Матице српске и Издавачког центра Матице српске, које трајно повезује, остварујући и преко њих своје циљеве.

Матица српска је оснивач Ециклопедијског завода Матице српске као посебног правног лица које се финансира из буџета. Подршку за оснивање завода даје САНУ која заједно са Матицом српском прати његов рад.

Члан 2

Седиште Матице српске је у Новом Саду.

Члан 3

Стални знак Матице српске је: кошница између две липе, са годином оснивања исписаном изнад кошнице.

Печат Матице српске је кружног облика, са сталним знаком Матице српске у средини и натписом уз обод исписаним ћириличним писмом: Матица српска у Новом Саду.

Члан 4

Сагласно Закону о Матици српској и овом Статуту Матица српска има својство правног лица.

Члан 5

Матицу српску представља и заступа председник Матице српске, а на основу пуномоћи (овлашћења): један од потпредседника, генерални секретар Матице српске или управник послова Матице српске.

Члан 6

Сваке године, 16. фебруара, Матица српска обележава дан свог оснивања.

ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ДЕЛАТНОСТ

Члан 7

Циљеви делатности Матице српске су неговање духовног и културног живота и развијање и популарисање књижевности, уметности и науке.

Матица српска негује, развија и проучава културу српског народа, без обзира на то у којим државама његови припадници живе, као и његове културне, научне и друге везе са јужнословенским, словенским, суседним и другим народима у свету.

Матица српска обавља научноистраживачку, издавачку и архивску делатност и друге делатности у области културе под условима и на начин утврђен овим Статутом.

Матица српска доприноси изграђивању и координисању научноистраживачког рада, посебно у области друштвених и хуманистичких наука, унапређује научну периодику и остварује вишедисциплинарне пројекте у области друштвених и природних наука, књижевности и језика, као и уметности (ликовне, музичке, позоришне, филмске), а такође подстиче и развија сарадњу са институцијама и појединцима у земљи и иностранству.

Члан 8

Матица српска:

1. изучава књижевност и језик српског народа и књижевност других народа;
2. организује и обавља научноистраживачки и енциклопедијски рад у области друштвених и природних наука;
3. издаје *Летопис Матице српске*, научне зборнике и часописе, књиге и друге штампане и електронске публикације из области књижевности, науке и уметности;
4. припрема и издаје капитална дела из области књижевности, науке и уметности и других области стварања, којима се баве њени чланови;
5. обрађује, чува и штити архивску грађу насталу у свом раду и у раду установа и других правних субјеката које је основала, као и архивску грађу која јој је поверена и коју је стекла од физичких и правних лица;
6. сакупља, обрађује, штити и популарише културна добра;
7. подстиче и популарише књижевно, научно и уметничко стваралаштво;
8. стара се о очувању постојећих и стварању нових културних добара српског народа у другим земљама, сарађујући са одговарајућим институцијама у земљи и иностранству;
9. додељује награде и признања;
10. сарађује са академијама наука и уметности, универзитетима, научним установама, установама у области културе и образовања и другим организацијама, удружењима, друштвима и појединцима у земљи и иностранству;
11. остварује права и испуњава обавезе оснивача, власника или деоничара у установама или другим правним субјектима које је основала или чије деонице поседује;
12. прихвата донације, легате и слично и стара се о њиховом чувању и адекватном коришћењу, у складу са вољом дародавца или легатора.
13. обавља и друге послове који су у складу са њеним циљевима и произилазе из овог Статута.

ЧЛАНОВИ

Члан 9

Члан Матице српске може бити свако ко доприноси остварењу њених циљева и обављању њених послова, и ко прихвата одредбе овог Статута и испуњава Статутом прописане услове.

Члан 10

Чланство Матице српске чине:

- редовни чланови,
- чланови сарадници,
- стални чланови сарадници,
- почасни чланови.

Члан 11

Редовни чланови су пријатељи Матице српске и стални помагачи њене научне и културне делатности.

Редовне чланове на њихову молбу и уз писмену препоруку једног члана Матице српске прима Управни одбор, а Скупштина потврђује њихов пријем.

Редовни чланови Матице српске могу бити и друштва, установе, институти, предузећа, организације и друга правна лица.

Уз личну сагласност, редовни чланови Матице српске постају и добротвори и дародавци (појединци и правна лица) као и добитници награда Матице српске.

Члан 12

Чланови сарадници се бирају уз њихову претходну сагласност из реда књижевника, научника, уметника и стручњака који су се истакли својом сарадњом у *Летопису Матице српске* научним зборницима и посебним издањима Матице српске, учешћем у раду управних органа и радних тела, ангажовањем у научним пројектима, или су на други начин стваралачки допринели развоју Матице српске и остваривању њених циљева и програма.

Чланове сараднике бира Скупштина на период од четири године, на иницијативу одељења и уредништава, а на предлог Управног одбора.

За чланове сараднике могу се бирати људи који су се радом у култури и науци и моралним интегритетом афирмисали у својој средини и допринели раду Матице српске.

Члан 13

Стални чланови сарадници бирају се из редова чланова сарадника и редовних чланова који су својим дугогодишњим радом, запаженом сарадњом у *Летопису Матице српске*, научним зборницима и посебним издањима Матице српске, учешћем у раду управних органа и радних тела у неколико мандата, ангажовањем у научним пројектима или на други начин видно допринели развоју Матице српске и остваривању њених циљева и програма.

Сталне чланове сараднике бира Скупштина на предлог Управног одбора.

Члан 14

Почасни чланови се бирају из реда књижевника, научника и уметника који су се истакли посебним доприносом у области књижевности, науке, уметности и културе и нарочитим заслугама за Матицу српску. За почасне чланове Матице српске могу бити изабрани не само књижевници, научници и уметници, него и они истакнути појединци из јавног живота из других земаља, који су својом делатношћу значајно допринели интересима српског народа, његовом опстанку и развоју.

Почасне чланове једном за свагда бира Скупштина на предлог Управног одбора.

Члан 15

Чланови Матице српске дужни су да активно доприносе у делатностима Матице српске и остваривању њених задатака и циљева. У том циљу они могу подносити предлоге управним органима Матице српске, Скупштини и Управном одбору. Чланови имају право да одборима Одељења подносе и предлоге о могућим областима истраживања, темама научних и других пројеката.

Чланови Матице српске имају право да учествују у раду Скупштине, да бирају и да буду изабрани за чланове управних и радних тела Матице српске, да учествују у раду на Матичиним пројектима и објављују своје радове у њеним публикацијама.

Чланови Матице српске добијају *Рад Матице српске* и имају попуст при куповини Матичина издања.

Редовни чланови Матице српске плаћају чланарину годишње или једном за свагда у износима које одређује Управни одбор.

Чланови Матице српске ван њеног седништа могу се уз сагласност Управног одбора организовати у удружења чланова и пријатеља Матице српске. Извршни одбор Матице српске даје сагласност на текст Статута, планове и програме удружења чланова Матице српске. Удружења чланова Матице српске морају да делују у складу са интересима Матице српске.

Активни и истакнути чланови Матице српске могу добити својство повереника Матице српске у својим местима.

Члан 16

Чланство у Матици српској престаје:

- на основу изражене жеље члана;
- истеком мандата члана сарадника, уколико није редован члан,
- због неплаћања чланарине, дуже од 4 године;
- због деловања које је штетно за циљеве Матице српске, о чему одлучује у првом степену Управни одбор Матице српске.

Члан 17

Права и дужности чланова, услови за њихов избор, изглед чланске карте и значке, престанак чланства и друге ближе одредбе о члановима регулишу се Правилником о чланству Матице српске, који доноси Скупштина на предлог Управног одбора.

УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИОНО УРЕЂЕЊЕ

Члан 18

Органи управљања Матице српске су:

- Скупштина,
- Управни одбор,
- Надзорни одбор,
- Извршни одбор и
- Председништво.

СКУПШТИНА

Члан 19

Скупштину Матице српске чине редовни чланови, чланови сарадници, стални чланови сарадници, почасни чланови, добротвори и дародавци и по један делегат правних лица која су чланови Матице српске.

Члан 20

Скупштина Матице српске:

- доноси Статут Матице српске;
- утврђује општу и програмску политику, и оцењује делатност и рад Матице српске између двеју Скупштина;

- у сваја извештаје о раду Матице српске, Управног и Надзорног одбора, одељења и радних тела Матице српске за период између двеју Скупштина;

- разматра и усваја извештаје о раду Библиотеке Матице српске, Галерије Матице српске, Издавачког центара Матице српске, Енциклопедијског завода Матице српске и других правних лица чији је оснивач Матица српска;

- бира Управни одбор, Надзорни одбор, председника, три потпредседника и генералног секретара и даје им разрешницу;

- бира почасне чланове, сталне чланове сараднике, чланове сараднике и потврђује пријем редовних чланова;

- одлучује у другом степену о искључењу из чланства, по жалби члана искљученог на основу одлуке Управног одбора Матице српске;

- доноси Правилник о чланству и Пословник о раду Скупштине.

Члан 21

Скупштина је редовна и ванредна. Редовна се држи сваке четврте године, а ванредна према потреби.

Члан 22

Редовну скупштину сазива председник Матице српске.

Председник Матице српске сазива ванредну скупштину на иницијативу Управног одбора, Надзорног одбора, или на иницијативу 50 чланова Матице српске.

Члан 23

Скупштина пуноважно ради и одлучује ако је присутно најмање 100 чланова.

Ако у заказано време није присутан довољан број чланова, Скупштина се одлаже за један сат, а ако ни тада не буде довољно чланова одлаже се за седам дана.

Члан 24

Скупштина се сазива позивом свим члановима. Уз позив се доставља *Рад Матице српске*.

На прикладан начин јавност се обавештава о сазивању Скупштине.

Члан 25

Рок за сазивање и начин рада Скупштине уређује се Пословником о раду Скупштине.

УПРАВНИ ОДБОР

Члан 26

Управни одбор управља радом и пословањем Матице српске.

Управни одбор се бира из реда истакнутих чланова Матице српске.

Управни одбор се бира на четири године.

Ако у Управном одбору остане упражњено место, оно се може попунити кооптирањем, по одлуци Управног одбора. Мандат накнадно кооптираних чланова траје до краја мандата Управног одбора. Управни одбор не може имати више од четвртине кооптираних чланова.

Члан 27

Управни одбор:

- утврђује предлог Статута Матице српске,
- доноси годишњи Програма рада,
- утврђује предлог за избор председника, потпредседнике, генералног секретара, чланове Управног и Надзорног одбора;
- доноси планове рада и финансијске планове,
- прима извештаје о раду Матице српске,
- утврђује завршне рачуне,
- одлучује о отуђењу имовине Матице српске,
- одлучује о намени средстава фондова, задужбина, завештања, легата и поклона;
- именује чланове Извршног одбора,
- именује чланове Одбора за економска питања и Одбора за правна и статутарна питања,
- именује руководиоце одељења, уредништава, одборе, жирије и друга радна тела, као и руководиоце тих органа и тела,
- поставља чланове одбора задужбина,
- доноси општа акта којима се уређују односи Матице српске са другим институцијама и установама и општа акта којима се регулишу организација и рад органа, одељења и радних тела Матице српске.

Управни одбор обавља и друге послове утврђене Законом о Матици српској и општим актима Матице српске.

Члан 28

Управни одбор може имати од 31 до 41 члана, укључујући и председника, потпредседнике и генералног секретара, који су по положају чланови Управног одбора.

Управни одбор доноси пуноважне одлуке ако седници присуствује више од половине чланова. Одлуке се доносе већином гласова чланова Управног одбора. Право је сваког члана да се његово издвојено мишљење исказано на седници унесе у записник.

Ако у време заказано за почетак рада седници не присуствује довољан број чланова, седница се може, по пристанку већине присутних, одржати после 15 минута, с тим што се тада не могу доносити одлуке о начелним имовинским и кадровским питањима, а о донетим одлукама ће се затражити писмена сагласност одсутних чланова Управног одбора.

За свој рад Управни одбор одговара Скупштини Матице српске.

а) Извршни одбор

Члан 29

Извршни одбор је извршни орган Управног одбора.

Извршни одбор извршава одлуке Управног одбора, усклађује и усмерава рад одељења и других тела;

Извршни одбор врши све послове из оквира делатности Матице српске, а у складу са програмом и планом рада који је усвојио Управни одбор, а нарочито:

- припрема годишње и дугорочне планове и програме рада Матице српске, на основу предлога одељења,
- на основу предлога одељења утврђује издавачки план Матице;
- предлаже Управном одбору финансијски план и завршни рачун;
- доноси одлуке о финансијском пословању Матице српске, у оквиру финансијског плана који је усвојио Управни одбор;
- одређује мере за спровођење утврђене политике и планова рада,
- утврђује периодичне обрачуне,
- рукује фондовима и средствима завештања, легата и поклона и о томе подноси извештаје Управном одбору;
- одлучује о примању задужбина, завештања, легата и поклона и о томе подноси извештаје Управном одбору.
- доноси прописе којима се регулише рад Стручне службе, у складу са законом;
- утврђује висину чланарине редовних чланова Матице српске;
- именује и разрешава поверенике Матице српске.

Члан 30

Извршни одбор чине председник, потпредседници, генерални секретар Матице српске, главни и одговорни уредник *Летописа Матице српске*, секретари одељења, управници Галерије Матице српске, Библиотеке Матице српске, председник Скупштине Издавачког центра Матице српске и управник Енциклопедијског завода Матице српске. Уколико неко од чланова Извршног одбора по функцији не може да обавља дужност члана Извршног одбора, Управни одбор ће изабрати другог члана Извршног одбора.

Члан 31

Извршни одбор доноси пуноважне одлуке ако седници присуствује више од половине чланова. Извршни одбор доноси одлуке већином гласова присутних чланова.

Извршни одбор за свој рад одговара Управном одбору Матице српске.

б) Савет

Члан 32

Савет је саветодавно тело Управног одбора.

Савет:

- предлаже Управном одбору елементе за утврђивање дугорочних и средњорочних програма развоја научноистраживачког рада и неговања културе и уметности у складу са циљевима које остварује Матица српска;
- даје мишљење Управном одбору о четворогодишњим и годишњим Плановима рада и Извештајима о раду Матице српске;

Савет има од 5 до 15 чланова које, из редова дугогодишњих чланова управних и радних тела, именује Управни одбор на мандатни период од четири године. Ако у Савету остане упражњено место, оно се може попунити именованем по одлуци Управног одбора. Мандат накнадно именованих чланова траје до краја мандата Савета. Председника Савета именује Управни одбор.

Савет пуноважно доноси одлуке ако седници присуствује више од половине чланова. Одлуке се доносе већином присутних чланова. Уколико је једнак број гласова за и против

одлуке која се доноси, одлуку доноси председник Савета. Седнице сазива председник, а иницијативу за сазивање може дати и трећина чланова Савета.

в) Одбор за економска питања

Члан 33

Одбор за економска питања је орган Управног одбора.

Одбор за економска питања:

- стара се о коришћењу имовине Матице српске, укључујући средства задужбина, завештања, легата и поклона;
- стара се о имовинским правима и о заштити материјалних, моралних правних интереса Матице српске;
- предузима мере за враћање, прихватање, заштиту и употребу имовине Матице српске;
- предлаже Управном и Извршном одбору доношење одлука о управљању имовином Матице српске и о руковању фондовима, средствима завештања, легата и поклона;
- стара се да у коришћењу и заштити имовине Матице српске буду очувани углед Матице српске и њени основни циљеви и задаци.

Члан 34

Одбор за економска питања има 7 чланова које из редова чланова Матице српске именује Управни одбор на период од четири године. Председника Одбора за економска питања именује Управни одбор.

Одбор за економска питања се састаје по потреби и доноси пуноважне одлуке ако седници присуствује више од половине чланова.

г) Одбор за правна и статутарна питања

Члан 35

Одбор за правна и статутарна питања је орган Управног одбора Матице српске.

Одбор за правна и статутарна питања:

- учествује у изради нацрта предлога Статута Матице српске и других општих и других правних аката које доносе поједини органи Матице српске;
- на захтев органа управљања, као и појединих тела Матице српске даје мишљење о законској и статутарној утемељености појединих одлука;
- даје мишљење и правне савете о различитим правним питањима која се могу јавити у раду и делатности Матице српске.

Члан 36

Одбор за правна и статутарна питања има 7 чланова, које из реда чланова Матице српске поставља Управни одбор на период од четири године. Председника Одбора за правна и статутарна питања поставља Управни одбор.

Одбор за правна и статутарна питања доноси пуноважне одлуке ако седници присуствује више од половине чланова.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Члан 37

Надзорни одбор:

- прати и надзире материјално-финансијско пословање,
- прегледа благајну, имовину, пословне књиге, документацију,
- даје Управном одбору мишљење о завршном рачуну и финансијском плану;
- подноси скупштини писмени извештај о материјално-финансијском пословању у протеклом четворогодишњем периоду,
- даје предлог о давању разрешнице Управном одбору.

Члан 38

Надзорни одбор остварује контролу:

- спровођење Статута и других општих аката Матице српске,
- спровођење одлука органа управљања и извршних органа Матице српске,
- одговорности за друштвено и економски сврсисходно коришћење средстава Матице српске и располагање њима.

Члан 39

Надзорни одбор има од 7 до 9 чланова које бира Скупштина.

На првој седници новоизабрани Надзорни одбор бира из свог састава председника, заменика председника и секретара.

Седнице Надзорног одбора сазива председник, а иницијативу за сазивање могу дати и четири члана одбора.

Надзорни одбор пуноважно ради ако су присутна најмење четири члана, а одлуке доноси већином гласова чланова Одбора.

Упражњено место у Надзорном одбору у току трајања мандата попуњавање се кооптирањем на заједничкој седници Надзорног и Управног одбора.

ПОЧАСНИ ПРЕДСЕДНИК

Члан 40

За почасног председника Матице српске Скупштина може изабрати ранијег посебно истакнутог председника Матице српске, једном за свагда, а на предлог Управног одбора.

Почасног председника Матице српске бира Скупштина Матице српске акламацијом

ПРЕДСЕДНИШТВО МАТИЦЕ СРПСКЕ

Члан 41

Председника, три потпредседника и генералног секретара бира Скупштина из редова истакнутих чланова Матице српске. Председник, потпредседници и генерални секретар бирају се на четири године.

Члан 42

Председник, потпредседници и генерални секретар чине Председништво Матице српске.

Председништво Матице српске:

- одржава везе са јавношћу;
- припрема седнице органа управљања Матице српске;
- доноси одлуке које су у функцији остваривања програма рада Матице српске;
- доноси одлуке о коришћењу текућих средстава и о начину коришћења основних средстава Матице српске;
- доноси одлуке о службеним путовањима у иностранству.

Председништво за свој рад одговара Скупштини.

Члан 43

Председник Матице српске:

- представља и заступа Матицу српску;
- сазива и председава Скупштини, седницама Управног одбора, Извршног одбора и Председништва;
- остварује права и обавља друге послове утврђене овим Статутом.

Члан 44

Потпредседници Матице српске:

- у случају одсутности или спречености председника да представља Матицу српску замењује по овлашћењу један од потпредседника;
- по пуномоћи заступају Матицу српску;
- воде бригу о координацији рада међу одељењима и радним телима Матице српске;
- одржавају контакте с академијама, универзитетима, научним и другим организацијама.

Члан 45

Генерални секретар Матице српске обавља следеће послове:

- по пуномоћи заступа Матицу српску;

- усклађује извршавање одлука и закључака Скупштине, Управног одбора, Извршног одбора и Председништва;
- надзире припремање материјала за седнице Скупштине, Управног одбора, Извршног одбора и Председништва;
- сарађује са секретарима одбора одељења, одборима одељења, другим одборима, комисијама и другим радним телима Матице српске;
- у име Председништва надзире рад Стручне службе Матице српске.

Члан 46

У случају одсутности генералног секретара, замењује га један од чланова Извршног одбора кога одреди Извршни одбор.

ОРГАНИЗАЦИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Члан 47

Управник послова Матице српске руководи радом стручне службе Матице српске, а именује га и разрешава Управни одбор на мандатни период од четири године.

Управник послова Матице српске обавља следеће послове:

- руководи Стручном службом Матице српске и одговоран је за уредно и тачно обављање послова ове службе;
  - припрема материјале за седницу Скупштине, Управног одбора, Извршног одбора и Председништва и стара се о извршавању њихових одлука и закључака;
  - одговоран је за извршење Финансијског плана Матице српске и њених фондова;
  - учествује у раду свих органа Матице српске;
  - ради на обезбеђењу донација;
  - обавља и друге послове предвиђене позитивним прописима и Статутом Матице српске.
- Управник послова има помоћнике.

Члан 48

Ради обављања послова и задатака одређених овим Статутом Матица српска образује одељења, уредништва, одборе, секције, жирије и друга радна тела.

Члан 49

Матица српска има седам одељења: Одељење за књижевност и језик, Одељење за друштвене науке, Одељење за природне науке, Одељење за ликовне уметности, Одељење за сценске уметности и музику, Лексикографско одељење и Рукописно одељење.

Одељење чине чланови Матице српске опредељени за рад у њему.

Одељења раде на основу плана рада који одобрава Управни одбор.

Члан 50

Радам одељења руководе одбори одељења на челу са секретарима одељења који су уједно и одговорни уредници посебних издања одељења.

Рукописним одељењем руководи управник.

Секретаре одељења и управника Рукописног одељења именује Управни одбор на четири године.

У одељењима се могу оснивати секције за поједине гране наука и радна тела за обављање одређених послова.

Члан 51

Одлуке о оснивању нових, спајању и укидању постојећих одељења доноси Скупштина на образложени предлог Управног одбора.

Члан 52

Одељење за књижевност и језик организује, подстиче и популарише научноистраживачки рад у области књижевности и језика и подстиче развој савремених књижевности и књижевних језика. Посебно се бави српском књижевношћу и српским језиком и славистиком. Развија сарадњу са одговарајућим институцијама у нашој земљи и свету.

У оквиру Одељења излазе периодичне публикације Матице српске: *Летопис Матице српске*, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, *Зборник Матице српске за славистику*, *Зборник Матице српске за класичне студије*, *Свеске Матице српске серија књижевности и језик*, као и едиција *Прва књига* и часопис *Језик данас*.

Члан 53

Летопис Матице српске је књижевни часопис који се бави и другим уметничким, као и научним и друштвеним темама. Програмску оријентацију *Летописа* утврђује и остварује Уредништво, а потврђује Управни одбор.

Управни одбор именује Уредништво на четири године.

Члан 54

Одељење за друштвене науке бави се друштвеним наукама. Посебно изучава историју и културну историју српског и других народа и њихове међусобне везе. Одељење организује, подстиче и популарише научноистраживачки рад у области друштвених наука.

У оквиру Одељења излазе периодичне публикације Матице српске: *Зборник Матице српске за друштвене науке* и *Зборник Матице српске за историју* и *Свеске Матице српске, серија друштвених наука*.

Члан 55

Одељење за природне науке организује, подстиче и популарише научноистраживачки рад у области природних наука. Посебно истражује природу и природне појаве и бави се историјом и развојем природних наука, технике и технологије.

У оквиру Одељења излази периодична публикација Матице српске: *Зборник Матице српске за природне науке* и *Свеске Матице српске, серија природних наука*.

Члан 56

Одељење за ликовне уметности организује, подстиче и популарише научноистраживачки рад у области ликовних уметности. Бави се историјом ликовних уметности српског народа и везама и узајамним утицајима са другим народима.

У оквиру Одељења излази периодична публикација Матице српске: *Зборник Матице српске за ликовне уметности*, а заједно са Одељењем за сценске уметности и музику излазе и *Свеске Матице српске, серија уметности*.

Члан 57

Одељење за сценске уметности и музику организује, подстиче и популарише научноистраживачки рад у области музике, позоришта и других сценских уметности.

У оквиру Одељења излази периодична публикација: *Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*.

Члан 58

Енциклопедијски завод Матице српске подстиче и координира рад на лексикографским, биографским и библиографским пословима у Матици српској. У остваривању својих задатака сарађује у првом реду са Српском академијом наука и уметности и њеним огранцима и институтима, а такође и са универзитетима и другим научним и културним институцијама и појединцима у земљи и иностранству.

У оквиру Енциклопедијског завода Матице српске ради се дугорочно на *Српском биографском речнику*, *Српској енциклопедији*, *Лексикону писца Југославије* и на другим лексикографским издањима, као и на сређивању и издавању општих и специјализованих библиографија.

Члан 59

Рукописно одељење преузима, прикупља, обрађује, чува, предлаже и спроводи мере техничке заштите архивске грађе Матице српске, обезбеђује услове за њено коришћење, публикује научно-информативна средства и грађу насталу у раду Матице српске и установа и предузећа која је основала, као и архивску грађу која јој је поверена или поклоњена од физичких и правних лица.

Одељење откупљује, прихвата, обрађује и ставља на увид истраживачима рукописе, преписку и фотографије личности, друштава и догађаја од значаја за књижевни, научни, уметнички, политички и привредни живот, посебно за културу српског народа.

Члан 60

Радна тела (одборе, уредништва, жирије, савете) сачињавају чланови сарадници. Она су самостална у свом раду.

Радна тела о свом раду обавештавају Матичине органе који разматрају њихов рад.

Радна тела именује Управни одор на четири године.

ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 61

Научноистраживачка, издавачка и архивска делатност, као и друге делатности у области културе, организују се и обављају у оквиру одељења, на основу периодичних планова, а у складу са програмима Матице српске.

Члан 62

Научноистраживачка делатност обавља се у оквиру пројеката, потпројеката и тема које на основу предлога одбора одељења утврђује Управни одбор.

За сваки научни пројекат може се образовати посебан одбор који организује, прати и усмерава рад. Чланове и председника одбора именује Управни одбор на предлог одбора одељења. Одбори су дужни да подносе годишње извештаје о реализацији пројеката одборима одељења који о томе извештавају Управни одбор.

Правила о научном раду доноси Управни одбор.

Члан 63

Матица српска издаје периодичне публикације и посебна издања.

Осим периодичних публикација наведених у Статуту, Матица српска може на основу одлуке Управног одбора издавати и друге периодичне публикације.

Програмску оријентацију периодичних публикација утврђује Управни одбор на основу предлога одбора одељења, а остварују је уредништва с главним и одговорним уредником на челу. Одбори одељења, у чијем оквиру излазе периодичне публикације, дужни су да прате и оцењују начин реализовања програмске концепције и да предлажу мере за унапређење рада и побољшање квалитета.

Посебна издања (монографске студије, зборници радова и друга издања) проистичу из научноистраживачких пројеката и из самосталног рада Матичиних сарадника који морају бити у складу са програмима Матице српске.

Одлуку о издавању посебног издања доноси Извршни одбор на предлог одбора одељења на основу најмање две позитивне рецензије истакнутих стручњака у одговарајућој научној области.

Ближе одредбе о издавачкој делатности доноси Управни одбор.

Члан 64

Архивска делатност обавља се у Рукописном одељењу Матице српске на основу општих архивистичких принципа. Организацију послова и начин рада утврђује Одбор Одељења.

Архивском грађом у својини Матице српске могу се користити научни радници и други истраживачи, као и друга заинтересована лица.

Члан 65

Матица српска организује и друге активности у области науке и културе:

- научни скупови,
- предавања,
- изложбе,
- књижевне, музичке, позоришне, филмске вечери,
- разговори о актуелним темама,
- промоције књига и
- друге сличне активности које одреди Управни одбор.

За научне скупове организују се посебни одбори које именује Извршни одбор.
О предавањима се стара посебни одбор Матице српске који именује Извршни одбор.
Остале активности остварују се у оквиру одељења.

ЗАДУЖБИНЕ, ЗАВЕШТАЊА, ЛЕГАТИ И ПОКЛОНИ

Члан 66

Матица српска прима задужбине, завештања, легате и поклоне, који су у складу са њеним циљевима и задацима, а ради помагања и подстицања стваралаштва у науци, уметности и култури, унапређења просветне и издавачке делатности, стипендирања младих кадрова и остваривања сличних општекорисних циљева.

Члан 67

Матица српска од средстава задужбина, завештања, легата и поклона, ако је то условио завешталац, образује фондове и при томе је дужна да поштује вољу завештаоца и утврђену намену тих средстава.

И од средстава без утврђене намене могу се образовати фондови.
Фондови су средства Матице српске са посебном наменом.

Члан 68

Задужбинама и фондовима управља Управни одбор Матице српске који доноси и одлуку о оснивању под следећим условима:

- средства морају бити обезбеђена у сразмери са циљем ради којег се оснивају;
- могу се оснивати под условима који су за Матицу прихватљиви;
- циљ не може бити ограничен на унапред одређена лица;
- воде се на начелима јавности рада;
- морају имати свој статут или правила.

За сваку задужбину и фонд Управни одбор именује посебан одбор, који се стара о материјално-финансијском пословању задужбине и коришћењу средстава задужбине или фонда у складу са наменом фонда и о томе извештава Управни одбор.

Члан 69

Правила и статуте задужбина и фондова доноси Управни одбор Матице српске у складу са циљевима које је утврдио завешталац.

Правила или статуту утврђују:

- циљ ради којег се оснива задужбина или фонд,
- услове за коришћење средстава,
- надзор над коришћењем средстава,
- мере за обезбеђење наменског коришћења.

Средства задужбине или фонда користе се према статуту или правилима.

Члан 70

Средства фонда могу се састојати од новца, покретних и непокретних ствари и права.

Матица српска може од средстава фонда стицати приходе и убирати плодове у складу са законом (закуп, камате, приход од пољопривредног земљишта и сл.).

Члан 71

Матица српска води регистар фондова у којем су садржани:

- назив,
- подаци о оснивању,
- циљеви и намена,
- област у којој се остварује циљ,
- износ средстава,
- састав одбора,
- датум уписа у регистар.

Члан 72

У изузетним случајевима кад су циљеви задужбине или фонда испуњени или превазиђени, Управни одбор може одобрити промену сврхе коришћења средстава задужбине или фонда или фонд спојити са другим фондом.

Члан 73

Фонд престаје извршењем циља ради којег је образован, утрошком средстава или спајањем средстава.

Одлуку којом се утврђује престанак фонда доноси Управни одбор Матице српске.

ПЛАНИРАЊЕ И СРЕДСТВА

Члан 74

Основа рада Матице српске су програми које утврђује Скупштина.

Члан 75

Управни одбор Матице српске доноси годишње и периодичне планове рада које усклађује са савременим потребама и могућностима.

О извршењу програма и планова рада стара се Управни одбор Матице српске и о томе обавештава Скупштину.

Члан 76

Матица српска обезбеђује средства за остваривање својих циљева и задатака, за одржавање и увећавање своје имовине и за свој рад:

- од задужбина, легата и фондова;
- од завештања, поклона и прилога;
- од чланарине;
- од продаје својих издања;
- од располагања својом имовином;
- из пословне сарадње;
- из буџета Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и других територијалних јединица и из других извора у складу са законом и овим Статутом.

Члан 77

Управни одбор Матице српске доноси годишњи финансијски план којим се утврђује и распоређују средства за извршавање планова рада и задатака.

Финансијски план се доноси на почетку календарске године, а извршење се утврђује завршним рачуном.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ, ГАЛЕРИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ, ИЗДАВАЧКИ ЦЕНТАР МАТИЦЕ СРПСКЕ И ЕНЦИКЛОПЕДИЈСКИ ЗАВОД МАТИЦЕ СРПСКЕ

Члан 78

Установе и друге правне субјекте које је основала Матица српска су правна лица са седиштем у Новом Саду и носе називе:

- Библиотека Матице српске,
- Галерија Матице српске,
- Издавачки центар Матице српске.

Основна делатност Библиотеке Матице српске је библиотечка, Галерије Матице српске је музејска, а Издавачког центра Матице српске је издавачка.

Установе и друга правна лица које је основала Матица српска користе у свом печату и другим ознакама стални знак Матице српске.

Члан 79

Управни одбор Матице српске решава о именовању и разрешењу управника Библиотеке Матице српске и Галерије Матице српске, директора, председника Скупштине, чланова Скупштине и уредништва Издавачког центра Матице српске, председника и чланове Управног и Надзорног одбора Библиотеке Матице српске и Галерије Матице српске у складу са својим оснивачким или власничким правима.

Управни одбор, Надзорни одбор, Управника и Уређивачки одбор Енциклопедијског завода именује Матица српска у складу са Одлуком о оснивању Енциклопедијског завода и Закона.

Члан 80

Установе и друга правна лица које је основала Матица српска подносе на разматрање своје програме и годишње извештаје Управном одбору Матице српске, а сваке четврте године достављају Скупштини Матице српске своје извештаје уз обавезу да о предлозима и примедбама Управног одбора и Скупштине Матице српске поново одлуче.

Своје планове рада Матица српска доставља установама и другим правним лицима које је основала.

Члан 81

Односи о учешћу у покрићу заједничких и других трошкова између Матице српске, установа и других правних лица које је она основала уређују се посебним уговором.

Матица српска даје сагласност на статуте установа и других правних лица које је основала.

Члан 82

Установе и друга правна лица које је основала Матица српска не могу без њене сагласности мењати назив, седиште, делатност, печат и ознаке, нити облик својине на имовини.

Члан 83

За остваривање својих циљева и делатности Матица српска може оснивати и прихватити и друге установе и правне субјекте.

Одредбе овог Статута сходно ће се примењивати и на установе и правне субјекте из претходног става.

ЈАВНОСТ РАДА

Члан 84

Рад Матице српске је јаван и доступан јавности.

Седнице Матичиних органа су отворене за чланове Матице српске и представнике средстава јавног информисања, као и за друга заинтересована лица.

Члан 85

Извештаји о раду и информације о делатности Матице српске објављују се у гласилу *Рад Матице српске*, а информације о текућој активности у информативном билтену *Вести из Матице*.

Матица српска редовно обавештава средства информисања о научноистраживачкој и издавачкој делатности и о појединим акцијама и приредбама.

СТРУЧНА СЛУЖБА

Члан 86

За обављање административних, стручних, помоћних и сличних послова Матица српска образује Стручну службу.

Члан 87

Радницима Стручне службе обезбеђују се зараде у складу са обимом и квалитетом послова које обављају у оквиру финансијског плана Матице српске, а у складу са прописима.

Члан 88

Радам Стручне службе руководи управник послова Матице српске у складу са потребама и задацима, а за њен рад одговара Управном одбору.

Члан 89

Права и обавезе Стручне службе регулишу се правилима која доноси Управни одбор, а која су у складу са законским прописима и подзаконским актима.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 90

Измене и допуне Статута врше се по поступку по којем је Статут донет.
Иницијативу за измене и допуне Статута може покренути сваки орган и сваки члан Матице српске.

Члан 91

Организација рада и општа акта утврђена овим Статутом ускладиће се у року од годину дана.

Члан 92

Статут ступа на снагу када га усвоји Скупштина. Статут се објављује у *Раду Матице српске*.

Даном ступања на снагу овог Статута престаје да важи Статут Матице српске усвојен 28. фебруара 1983. године.

Матица српска

Проф. др Драган Станић, председник

МАТИЦА СРПСКА

MATICA SRPСКА

Улица Матице српске, број 1 • 21000 Нови Сад, Србија
Телефон: 021 527 622 • Телефакс: 021 528 901

HQ: 1 Matica Srpska street • 21 000 Novi Sad, Serbia
Phone: + 381 21 527 622 • Telefax: + 381 21 528 901

E-mail: ms@maticasrpska.org.rs • www.maticasrpska.org.rs